

1. Answer in not more than **two** sentences :- 20
- (a) What is meant by confidentiality in conciliation proceeding ?
 - (b) What is conciliation ?
 - (c) When the award is stated to be in conflict with the public policy of India ?
 - (d) What is the effect of a void agreement on arbitration agreement ?
 - (e) Define the term court.
 - (f) Is it mandatory for an arbitrator to give reasons for the award ?
 - (g) What is the status of the Conciliation Agreement ?
 - (h) Are the decisions arrived at the Lok Adalat enforceable ?
 - (i) Define the term Arbitration.
 - (j) What should be the place of Arbitration ?
2. Write short notes on any **four** :- 20
- (a) Settlement award
 - (b) Interim Award
 - (c) Appointment of Arbitrators
 - (d) Form and Contents of Arbitral Award
 - (e) Power of Arbitration Tribunal to appoint expert u/s 26.
 - (f) International Commercial Arbitration.
3. Attempt any **two** out of the following situational problems :- 12
- (a) There is no provision as to the payment of interest on the amount of the award in contract. In the absence of such a provision in the contract, please advise :-
 - (i) Whether the arbitrator has the jurisdiction to grant interest on the amount of the award ?
 - (ii) And for which period ?

[TURN OVER

- (b) The defendant, defending his claim and counter claim did not appear on one particular date. The Arbitrator proceeded ex-parte and made an ex-parte award. The defaulting party was not given any opportunity to explain the reasons for his absence on that date.
 - (i) Whether the ex-parte award be set aside Grounds ?
 - (ii) Whether appeal, review or revision petition can be filed against an ex-parte award ?
 - (iii) Citation if any in support of your answer.
- (c) Mr. "ABC", the conciliator appointed by parties, after a few meetings with them draws up a settlement Agreement by himself, in secrecy, sends the same in a sealed cover to the court, signed only by himself.
 - (i) Can such an agreement be recognised as a settlement agreement ?
 - (ii) It is necessary that the parties has to sign.
 - (iii) Will such an agreement be final and binding on the parties ?

4. Answer any **four** of the following :-

48

- (a) What is conciliation ? State the difference between Arbitration and Conciliation.
 - (b) Discuss briefly the Geneva Convention Award.
 - (c) What are the provisions relating to correction, interpretation and Additional Award ?
 - (d) What are the interim measures that a court may grant before or during the arbitral proceedings ?
 - (e) What is Lok Adalat ? Discuss the award, jurisdiction and power of Lok Adalat.
 - (f) What are the salient features of the Arbitration and Conciliation Act, 1996 ?
-

munotes.in

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन वाक्यात लिहा :-

२०

- (अ) समेटाच्या कार्यवाहीतील 'गोपनीयता' म्हणजे काय ?
- (ब) समेट म्हणजे काय ?
- (क) निर्णय हा भारतीय सार्वजनिक योजनांच्या विरुद्ध कधी असू शकतो ?
- (ड) निरर्थक कराराचा लवाद करारावर कोणता परीणाम होतो ?
- (इ) न्यायालय हि संज्ञा विशद करा.
- (फ) लवादाचा निर्णयाची कारणे देणे हे सक्तीचे असते का ?
- (ग) समेटाच्या कराराची कायदेशीर स्थिती काय असते ?
- (ह) लोक न्यायालयाने दिलेला निर्णय अंमलात आणू शकतो का ?
- (य) लवाद हि संज्ञा विशद करा.
- (ज) लवादाचे स्थळ कुठे असावे ?

२. खालीलपैकी कोणत्याही चार संक्षिप्त टिपा लिहा :-

२०

- (अ) तडजोडीचा निर्णय
- (ब) अंतरिम निवाडा
- (क) लवादाची नेमणूक
- (ड) लवाद निर्णयाचे स्वरूप आणि मजकूर (Forms and Contents)
- (इ) लवाद न्यायसभेचे विशेषज्ञ नेमणूकीचे अधिकार कलम २६ नुसार
- (फ) आंतरराष्ट्रीय व्यापारी लवाद.

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन परिस्थितीजन्य प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

१२

- (अ) करारामध्ये रक्कमेवर व्याज देण्याची कोणतीही तरतूद नसते. करारामध्ये अशी तरतूद नसल्याने तुम्ही काय सूचना कराल ?
 - (१) लवाद अधिकाऱ्याला निर्णयाच्या रक्कमेवर व्याज देण्याचा अधिकार असू शकतो का ?
 - (२) आणि तो कोणत्या कालावधीसाठी असू शकतो ?
- (ब) प्रतीवादीने, त्याच्या हक्कांचे संरक्षण आणि उलट दाव्यामध्ये तो एका विशिष्ट तारखेला हजर राहत नाही. लवाद एक पक्षीय कार्यवाही करतो आणि एक-पक्षीय निर्णय देतो. चुकी झालेल्या पक्षकाराला तो त्या तारखेला हजर का नव्हता ह्याची कारणे देण्यासाठी संधी देण्यात येत नाही ?
 - (१) एक-पक्षीय निर्णय हा रद्द करता येतो का ? कोणत्या आधारावर ?
 - (२) एक-पक्षीय निर्णयाविरुद्ध अपिल, परीक्षण किंवा तपासणी ह्यासाठी खटला करू शकतो का ?
 - (३) तुमच्या उत्तराच्या पुर्ततेसाठी निर्णयाचे नाव लिहा.

(क) पक्षकार “अबक” समेट अधिकारी म्हणून नेमणूक करतात, त्यांच्यात काही अधिवेशन होतात, तो तडजोडीचा करार स्वतः बनवतो, तो गौप्यपणे स्वतःची सही करून एका बंद पाकीटातून न्यायालयात पाठवितो.

- (१) अशा प्रकारचा करार हा तडजोडीचा करार म्हणून गणला जाऊ शकतो का ?
- (२) पक्षकारांना सही करणे जरूरीचे असते का ?
- (३) हा करार अंतिम आणि पक्षकारांवर बंधनकारक असू शकतो का ?

४. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

४८

- (अ) समेट म्हणजे काय ? लवाद आणि समेट ह्यामधील फरक नमूद करा.
- (ब) जिनेव्हा करार विशद करा.
- (क) निर्णयात दुरुस्ती, स्पष्टीकरण आणि अतिरिक्त निर्णय ह्यासाठी कोणत्या तरतुदी केलेल्या आहेत ?
- (ड) न्यायालय लवाद प्रक्रिया चालू असताना किंवा पूर्वी कोणते तात्पुरते उपाय करू शकतात ?
- (इ) लोक न्यायालय म्हणजे काय ? लोक न्यायालयाचा निर्णय, अधिकारीता आणि अधिकार विशद करा.
- (फ) लवाद आणि समेट कायदा, १९९६ ची ठळक वैशिष्ट्ये सांगा.
